

Raadsvoorstel

Raadsvergadering
1 juli 2025

Agendapunt

Nummer
25int02804

Onderwerp
Jaarstukken 2024

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2024 aan. Op basis van deze jaarstukken legt ons college verantwoording af over het uitgevoerde beleid en de besteding van de bijbehorende middelen. Het jaarverslag laat zien hoe in 2024 de doelen uit de programmabegroting 2024-2027 zijn gerealiseerd. De jaarrekening heeft een positief saldo voor resultaatbestemming van € 275.000. Dit saldo is onder voorbehoud van de accountantscontrole.

1 Inleiding

Het afgelopen jaar hebben we vol ingezet op het afmaken waar we mee bezig waren. We maakten een pas op de plaats voor echt nieuw beleid. Dit hield in dat er geen nieuwe beleidsvoorstellen in de programmabegroting 2024 – 2027 werden gedaan. Daar waar dat zich voordeed werd zo goed als mogelijk ingespeeld op externe ontwikkelingen of onverwachte gebeurtenissen. Het welzijn van onze inwoners staat tenslotte centraal. De achterliggende gedachte is: uitvoeren wat we al gepland hadden en zorgen dat de gemeente financieel gezond blijft en zorgen dat de ambities aansluiten op de beschikbare personele capaciteit. Wij menen dat we in deze opzet geslaagd zijn. Geconcludeerd kan worden dat de afspraken zoals opgenomen in de programmabegroting 2024-2027 in grote lijnen zijn gerealiseerd. Hiervoor wordt onder meer verwezen naar het onderdeel 'Bestuurlijke hoofdlijnen' en de verschillende programma's in het jaarverslag.

Daarnaast is sprake van een positief saldo. Het rekeningresultaat is € 275.000 positiever dan begroot. Echter, het saldo van de primitieve begroting en amendementen was € 1.110.000 positief. Bij de halfjaarrapportage 2024 (€848.000 positief) én de eindejaarswijzigingen (€ 716.000 positief) zijn aanvullend tussentijds positieve saldi bestemd. Dit maakt het totale positieve saldo over 2024 € 2.949.000.

Per programma wordt aangegeven waar de grootste financiële wijzigingen zich hebben voorgedaan. Een gedetailleerde analyse staat in de jaarrekening. Het voordeel ten opzichte van de bijgestelde begroting van € 275.000 is een samenstelling van diverse incidentele positieve en negatieve resultaten op de vijf programma's.

Bij programma 1 'Wonen en Leven' is een voordeel gerealiseerd van € 440.000, vooral door meeropbrengsten uit leges voor bouwvergunningen.

Programma 2 sloot in 2024 met een gering nadeel van € 12.000. Vermeldenswaardig is hierbij wel dat het nadeel op de inkomsten reinigingsheffing is gecompenseerd door een extra onttrekking aan de voorziening reiniging. De stand van de voorziening is daardoor eind 2024 nul. Aanvullende acties zijn noodzakelijk om de voorziening weer op niveau te krijgen.

Op programma 3 'Inclusieve samenleving' ontstond in 2024 een nadeel van € 460.000. Deze overschrijding wordt geheel veroorzaakt binnen het thema jeugd (€ 649.000 nadelig). Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door meer gesloten plaatsingen dan begroot (€ 308.000) en hogere indexaties dan waar rekening mee is gehouden (€212.000). Voordelen werden gerealiseerd op de thema's 'Onderwijs' (€ 235.000) en 'Inburgering en vluchtelingen' (€ 355.000). Voornamelijk door hogere rijksbijdragen voor de opvang van Oekraïners.

Als bijlage bij de jaarstukken is de monitor sociaal domein toegevoegd, zodat uw gemeenteraad hier kennis van kan nemen.

Programma 4 'Bestuur en Samenleving' sloot in 2024 met een substantieel voordeel van € 1.329.000. Dit voordeel wordt voor het grootste gedeelte veroorzaakt door de ingevoerde organisatiewijziging per 1 mei 2024. De daarbij voorziene nieuwe functies en verwachte effecten van het HR21 traject zijn in 2024 nog niet volledig gerealiseerd, waardoor een incidenteel voordeel is ontstaan van ruim 1,8 miljoen. Door een rentedaling heeft er een extra storting in de voorziening APPA plaats moeten vinden. Dit zorgt voor een nadeel van ongeveer € 500.000.

Binnen het Programma 5 'Financieel gezond' ontstond in 2024 een nadeel ten opzichte van de begroting van € 1.022.000. Enkele grote componenten die bijdroegen aan het nadeel waren onder andere een ontvangen naheffing vennootschapsbelasting voor gerealiseerde winst op grondexploitaties van ruim € 800.000. Deze naheffing is onder meer het gevolg van het feit dat wij binnen onze grondexploitaties een winst hebben moeten nemen van € 1.260.000. Ook afrekeningen vanuit het verleden zorgen voor een incidenteel nadelig resultaat op het gemeentefonds (€ 560.000) en de lager dan begrootte onttrekkingen aan reserves (ongeveer € 1.400.000). Voordelen ontstonden onder andere door het technisch langer afschrijven van het gemeentehuis en het terugdraaien van eenmalige 'oude' afschrijvingen met een aanschafwaarde onder de € 50.000. Het totaal voordeel dat daardoor ontstond bedroeg ruim € 500.000.

2 Beoogd resultaat

Doel van de jaarstukken is het afleggen van verantwoording over de uitvoering van beleid door het college van B en W aan de gemeenteraad en daarmee ook aan de samenleving. Met het overleggen van de jaarstukken door het college van B en W en het vaststellen van de jaarstukken door de gemeenteraad, voldoet de gemeente aan het bepaalde in artikel 197 en 198 van de Gemeentewet.

3 Argumenten

1.1 Met het jaarverslag legt het college inhoudelijk verantwoording af.

Door het aanbieden van de jaarstukken aan uw gemeenteraad voldoen wij aan onze verantwoordingsplicht conform het bepaalde in artikel 197 en 198 van de Gemeentewet.

Voor het tweede jaar legt het college middels de jaarstukken verantwoording over de rechtmatigheid af. Deze verantwoording valt daarmee onder het getrouwheidsoordeel van de accountant. De accountant kijkt zodoende of de rechtmatigheidsverantwoording 'juist' is. Ons oordeel over de rechtmatigheidsverantwoording is positief.

1.2 Met de jaarrekening legt het college financiële verantwoording af.

In de financiële hoofdlijnen in hoofdstuk 1 van de jaarstukken kan uw raad op hoofdlijnen lezen waardoor de verschillen ontstaan. Het positieve overschot van per saldo € 275.000 wordt op hoofdlijnen bestemd conform de richtlijnen die zijn opgesteld in de nota reserves en voorzieningen. Voordat dat kan worden gedaan worden eerst onderstaande posten gecorrigeerd:

2.1 Gemeentefondscirculaires verrekenen met rekeningresultaat

In 2024 zijn er, vanuit de decembercirculaire van het gemeentefonds, middelen voor taakmutaties beschikbaar gesteld. Volgens onze eigen spelregels hebben wij één jaar de tijd om hier beleid op te ontwikkelen. Is er binnen het jaar geen beleid ontwikkeld, dan vallen de middelen vrij in de algemene middelen. Hierdoor wordt voorgesteld € 44.000 over te hevelen naar de bestemmingsreserve budgetoverheveling en deze in 2025 weer te onttrekken. De onttrekking in 2025 gebeurt ook middels dit voorstel, waardoor budgethouders na vaststelling van de jaarstukken ook direct de beschikking hebben over deze middelen

3.1 Resultaat bestemmen conform de Nota Reserves en Voorzieningen 2023

Het restant wordt ingezet conform de resultaatbestemming die is vastgelegd in de Nota Reserves en Voorzieningen en wordt gestort in de Algemene Reserve Beleidsontwikkeling.

Bij de resultaatbestemming worden de algemene reserves beoordeeld op over- en onderschrijding van vastgestelde normen per reserve. Indien er sprake is van over- en/of onderschrijding van deze normen wordt dit bij de resultaatbestemming gecorrigeerd ten gunste of ten laste van de Reserve beleidsontwikkeling, voor zover de stand van de Reserve beleidsontwikkeling dit toelaat. Uitgangspunt is een weerstandsratio 1,4 (ruim voldoende). Het benodigde weerstandsvermogen is € 6,5 miljoen. Factor 1,4 betekent dat er € 9,1 miljoen in de algemene reserves dient te zitten. Het gevolg hiervan is dat er aanvullende middelen in de algemene reserve en algemene reserve grondexploitatie dienen te worden gestort. Na deze resultaatsbestemming blijft onze weerstandsratio meer dan uitstekend.

4.1 Beoordeling bestemmingsreserves

Bij vaststelling van de Nota Reserves en Voorzieningen 2023 is afgesproken om jaarlijks bij de jaarstukken de bestemmingsreserves te beoordelen en vrij te laten vallen daar waar mogelijk. Dit leidt tot een bijstelling op het gebied van afval.

Gemeente Borne kent een voorziening voor de egalisatie van afvalstoffenheffing. Uitgangspunt is 100% kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing. Dit betekent dat eventuele overschotten of tekorten op het gebied van afval worden verrekend met de voorziening. Zoals aangegeven in paragraaf lokale heffingen is de voorziening eind 2024 leeg. Er zat € 456.000 in de voorziening. De onttrekking was begroot op € 284.000. Uiteindelijk is er een negatief resultaat op afval gerealiseerd van € 276.000. Hierdoor dient er € 560.000 aan de voorziening te worden onttrokken. De voorziening is hiervoor niet toereikend. Een negatieve voorziening is niet toegestaan. Er zijn twee mogelijkheden om hiermee om te gaan:

- Eenmalig extra middelen in een bestemmingsreserve storten.
- Een negatief resultaat op de heffing accepteren en ten laste van de algemene middelen brengen.

In de jaarrekening is er daarom voor gekozen het negatieve resultaat te accepteren en ten laste van de algemene middelen te brengen. Dit betekent dat er geen 100% kostendekkendheid over 2024 kan worden gerealiseerd. Bij het vaststellen van de tarievenverordening 2023 is de uitspraak gedaan dat om fluctuaties op te kunnen vangen de voorziening een ondergrens van € 400.000 moet hebben.

5.1 Storten in bestemmingsreserve

Om de ondergrens van de voorziening reiniging (afval) te kunnen waarborgen en eventuele onttrekkingen in 2025 op te kunnen vangen, wordt voorgesteld een bestemmingsreserve 'leges afvalstoffenheffing' in te stellen en hierin € 1 miljoen te storten vanuit de reserve beleidsontwikkeling. Indien noodzakelijk kunnen vanuit deze bestemmingsreserve het komende jaar dan eventuele tekorten worden opgevangen.

4 Kanttekeningen

1.1 De jaarstukken kunnen nog wijzigen door bevindingen van de accountant

De accountantscontrole is nog niet afgerond en er zullen nog bevindingen volgen. De wijzigingen als gevolg hiervan zullen worden verwerkt in een erratum en in een aangepast boekwerk. Indien nodig wordt uw gemeenteraad een nieuw raadsbesluit wordt voorgelegd.

5 Kosten, baten en dekking

Het rekeningresultaat is € 275.000 positiever dan begroot. Echter, het saldo van de primitieve begroting en amendementen was € 1.110.000 positief. Bij de halfjaarrapportage 2024 (€848.000 positief) én de eindejaarswijzigingen (€ 716.000 positief) zijn aanvullend tussentijds positieve saldi bestemd. Dit maakt het totale positieve saldo over 2024 € 2.949.000.

Het positieve bedrag van € 275.000 wordt volgens de resultaatbestemming die is vastgelegd in de nota reserves en voorzieningen 2023 bestemd. Het gevolg hiervan is dat de algemene reserves voldoen aan de normen.

In onderstaande tabel zijn de algemene reserves weergegeven voor en na resultaatbestemming:

Algemene reserves (* € 1.000)	Stand 31-12-2024	Resultaatbestemming	Stand reserves na resultaatbestemming*
Resultaat 2024	275	-275	0
Algemene reserve	5.600	1.300	6.900
Algemene reserve grondexploitatie	1.700	500	2.200
Reserve beleidsontwikkeling	11.524	-3.008	8.516
Totaal	19.099	-1.483	17.616

**het bedrag dat na resultaatbestemming wordt gepresenteerd in de reservebeleidsontwikkeling is exclusief besluitvorming die in de tussentijd in 2025 is genomen. Dit saldo ziet u terug in de kadernota.*

Na de resultaatbestemming zijn de onderstaande middelen beschikbaar in de bestemmingsreserves. Deze bestemmingen kunnen door uw gemeenteraad worden gewijzigd.

Bestemmingsreserves (* € 1.000)	Beschikbaar 1.1.2024	Beschikbaar 31.12.2024	Beschikbaar na resultaatbestemming
Reserve gezondheidscentrum	540	482	482
Reserve verplichtingen exploitatie	21	162	162
Reserve verplichtingen kapitaallasten	4.535	6.415	6.415
Reserve budgetoverheveling	1.155	2.246	2.246
Reserve onderhoud vastgoed	1.109	1.219	1.219
Reserve Programma Organisatie	342	342	342
Reserve Bomenplan	169	169	169
Reserve Kapitaalgoederen	100	300	300
Reserve Noodfonds	400	0	0
Reserve Huisvesting en bijbehorende voorzieningen	2.355	5.855	6.240
Reserve Onderwijs Oekraïense oorlogsvluchtelingen	85	76	76
Reserve Vloedbeltverbinding	4.942	5.857	5.857
Reserve Duurzaamheid	0	373	427
Reserve bodemsaneringen	0	1.350	1.350
Reserve leges afvalstoffenheffing	0	0	1.000
Subtotaal	15.827	24.846	26.185

6 Vervolg na besluitvorming

De resultaatbestemming wordt verwerkt in de reservepositie.

Voorstel

Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld om:

1. De jaarstukken 2024 vast te stellen;
2. Het voordelige resultaat van € 275.000 als volgt te bestemmen:
 - a. Een bedrag ter hoogte van € 44.000 voor taakmutaties over te hevelen naar de bestemmingsreserve budgetoverheveling en deze in 2025 weer te onttrekken;
 - b. Een bedrag van € 385.000 te storten in de bestemmingreserve huisvesting en bijbehorende voorzieningen;
 - c. Een bedrag van € 54.000 te storten in de bestemmingsreserve duurzaamheid.
3. Conform de afspraken over resultaatbestemming en het weerstandsvermogen:
 - a. Het restant van het rekeningresultaat van per saldo € 208.000 te onttrekken uit de reserve beleidsontwikkeling;
 - b. Een bedrag van € 1,3 miljoen over te hevelen van de reserve beleidsontwikkeling naar de algemene reserve;
 - c. Een bedrag van € 500.000 over te hevelen van de reserve beleidsontwikkeling naar de algemene reserve grondexploitatie;
4. Een tijdelijke bestemmingsreserve 'leges afvalstoffenheffing' in te stellen;
5. € 1 miljoen te storten in de tijdelijke bestemmingsreserve "leges afvalstoffenheffing".

**Gemeente
Borne**

Bijlage(n)

25int02808 Raadsbesluit

25bij05751 Jaarstukken 2024

25bij05754 Monitor Sociaal Domein

25bij05753 Jaarstukken in één oogopslag

Borne, 27 mei 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

J. Meijerink

drs. J.H.R. Pierik